

SETKA'VANI'

BRNEŇSKY' EVANGELICKY' ME'SI'C'NI'K

8

EVANGELICKÁ CÍRKEV V BRNĚ

Farní sbor Českobratrské církve evangelické v Brně I

Betlémský kostel, kostel J. A. Komenského (Červený kostel)
Opletalova 6, 602 00 Brno, tel: 542 211 453, 542 210 332
email: ccebrno1@atlas.cz, <http://www.cervenykostel.cz>
kazatelé: Jiří Gruber, Olga Tydlitátová
kurátor: Václav Matoulek

Farní sbor Českobratrské církve evangelické v Brně II

Blahoslavův dům, Lidická 79, 602 00 Brno, tel: 541 212 469
email: brno-ii@evangnet.cz, <http://brno-ii.evangelnet.cz>
kazatelé: Jaroslav Vítek, Ondřej Kolář
kurátor: Jaroslav Kučera

Farní sbor ČCE v Brně - Husovicích

Netušilova 26, 614 00 Brno, tel: 545 212 420
email: husovice@evangnet.cz, <http://husovice.evangelnet.cz>
kazatel: Štěpán Hájek
kurátor: Vladimír Zikmund

Farní sbor ČCE v Brně - Židenicích

Kostel Jílkova 74, fara Konečného 8, tel: 530 324 052
email: zidenice@evangnet.cz, <http://zidenice.evangelnet.cz>
kazatel: Pavel Kašpar, senior
kurátor: Miroslav Maňák
seniorátní faráři: Romana Špačková, Jiří Šimsa

Diakonie ČCE – středisko v Brně

Hrnčířská 27, 602 00 Brno, tel: 549 242 279, 541 248 401
email: brno@diakoniecce.cz <http://brno.diakonie.cz>
ředitel: Jan Soběslavský

EVANGELICKÁ
AKADEMIE
BRNO

Evangelická akademie, Vyšší odborná škola sociálně právní

Opletalova 6, tel: 542 221 741, email: vos@eabrno.cz

Střední zdravotní škola Evangelické akademie

Šimáčkova 1, 542 213 593, email: cszs@eabrno.cz,

<http://www.eabrno.cz>

ředitelka: Hana Svobodová

Setkávání – brněnský evangelický měsíčník. Ročník 2009 (XI). Vydávají sbory Českobratrské církve evangelické Brno I a Brno II. Odpovědní redaktoři: Jiří Gruber, Jaroslav Vítek. Obálka Iva Tůmová. Registrováno pod číslem MK ČR E12109. Vychází 10x ročně s finanční podporou Statutárního města Brna. Doporučená cena jednotlivého čísla 12 Kč. Roční předplatné 120 Kč, sponzorské 150 Kč. Adresa redakce: 602 00 Brno, Opletalova 6

Co hrozí nynější verzi státní maturity

V dubnu proběhly generálky maturit a na říjen je plánována jejich poslední zkouška. Do 15. listopadu má žák podat přihlášku k maturitě. Ministerstvo do 31. března 2010 zveřejní kritéria hodnocení zkoušek, včetně hraničního skóre, jehož žák musí dosáhnout. Začít se má 1. dubna. Jak vidno, jede se naostro.

Hodno pozor je, že stávající vláda uznala, že tak zásadní otázky, jako je zdravotní či důchodová reforma, řešit nemůže, ale státní maturity, rozhodnutí o experimentu s nejméně jedním ročníkem středoškoláků, tak jak se to stalo několikrát za diktatury sovětského typu, je ministryně školství odhodlána prosadit. A to nehledě na krizi a na deficit státního rozpočtu. Zajištění jednotné zkoušky by mělo přijít na 480 milionů a potom 165 milionů každý rok na provoz. /Právo 15.5.09/

K tomu, že smysl existence škol typu gymnázia, střední odborné školy, střední umělecké školy a odborného učiliště vylučuje pro všechny jednu maturitu, lze dojít prostou úvahou. Bez vyhazování milionů a bez okrádání pedagogů o čas. Obdobně by nemělo být třeba připomínat, jak nesmyslné je reformovat maturity bez návaznosti na systém přijímání na vysoké školy.

Kardinální úlet celé reformy je však v představě měřitelnosti výsledků vzdělávání. Lze jistě vytvořit systém zkoušky, jež bude měřitelná. To ovšem předpokládá ptát se jen na předem známé jednoznačné odpovědi. Ty však mohou platit jen u jednotlivostí. Nejsou však již osmnáctiletí, devatenáctiletí způsobilí zamyslet se i nad širším problémem, kde se otvírají alternativy, a jednoznačnosti se dosáhne jen jejich potlačením? Měřitelný test bere v úvahu jen výsledek, nikoliv postup, jímž žák k němu došel či nedošel, jeho případnou schopnost najít další postupy. V upnutí se na měřitelnost se ignoruje, že by žák mohl odpovědět na otázku nad zadání testu, stranou jde žákova osobitost, odvaha hodnotit, samostatně myslet.

Učitel, vedoucí u maturity rozhovor s žákem, nebyl pouhým registrátorem jeho vědomostí. Dotvářel si svůj úsudek, kým se žák může stát, stejně jako žák hleděl ukázat, kam až pokročil. Byla to maturita obou. Měřitelné odpovědi testu jsou ve srovnání s tím degradací. Musel se vytvořit systém přesných otázek a přesných odpovědí, učitelé a žáci se jako opičky učí tomuto systému, stranou jde chápání světa a života.

S iluzí měřitelnosti souvisí přecenění úlohy maturity. Svým novým nárokem středoškolské studium završuje, sama však nemůže nahradit žákův podíl na vyučování během uplynulých let. Je jen jednotlivým výkonem v celkovém procesu. Ostatně škola se nazývala zahradou, seminářem, kde se zasévají semínka. Zrají po celý život.

Proto také státní maturita sama o sobě nestačí k vyloučení slabé úrovně těch kterých škol bez fungování odborné pedagogické inspekce. A již vůbec ne na to, aby školy závislé na financování podle počtu žáků dovedly čelit nesebekritickým rodičům nebo se odhodlaly zakročit proti žáku rozvracejícímu kázeň.

Věc má hlubší dosah. Redukovat vzdělávání na obeznámenost s jednotlivostmi, naučit se mezi nimi chodit a umět s nimi manipulovat, zakládá neschopnost vymanit se ze zaběhaných poměrů. Odtud obtíže při orientaci v realitě, jež, ať se nám to líbí nebo ne, se mění.

Rakouský germanista Konrad Paul Liessmann v knize *Teorie nevzdělanosti* (LtN 27. 4. 2009) vidí v současných reformách řízenou snahu učinit vzdělání pouhým nástrojem trhu. Mezinárodní testování se snaží kvantifikovat tam, kde se má hodnotit kvalita. S důvěrou se přijímají výsledky testů, aniž by někdo byl schopen řádně doložit jejich vypovídací hodnotu. „Společnost .. oslněná představou, že vše může podřídit ekonomickému pohledu, osekává svobodu myšlení, a tím se připravuje o možnost rozpoznat iluze jako iluze.“

Řada hlasů upozorňuje, že tlaky na vzdělávání, aby se přizpůsobilo momentálním dominantním, avšak přesto jen jednostranným tendencím, souvisí se snahami představovat tyto tendence jako něco bez alternativ. Avšak vzdělaný je jen ten, kdo alternativy hledá.

Není divu, že projekt státní maturity, poplatný technokratickým přístupům, prakticky vyřazuje ze hry dějepis, jehož smyslem na škole je vést k chápání skutečnosti jako cesty od minulosti přes přítomnost k budoucnosti. Jestliže v letech 1968-1972 z něj maturovala běžně až polovina gymnazistů, nyní mají volit mezi matematikou a společenskovědním základem, konglomerátem povšechných informací z šesti oborů. Nepovinný dějepis vedle povinných zkoušek ze společné a profilové části maturity bude raritou.

Jakou perspektivu má však demokracie bez ponětí o zápasech, jež k ní vedly?

Jaromír Procházka

BYLO

Blažkov 2009 v obrazech

Katolická charismatická konference v Brně

Ve dnech 8. – 12. 7. 2009 se konala na výstavišti v Brně-Pisárkách v pavilonu F, který pojal několik tisíc účastníků, Katolická charismatická konference. Mohla se stejně dobře jmenovat Katolická biblická konference, vždyť osu tvořilo sedm přednášek na biblické texty ze 14. kapitoly evangelia podle Matouše.

Souběžně probíhala po celé tři dny v protějším pavilonu G2 Dětská konference s tématy Ježíš Kristus, učednictví, apoštol Pavel, které se zúčastnilo více než 500 dětí ve věku od čtyř do dvanácti let. Ráz obou konferencí byl výrazně christologický.

Motto konference, Ježíšovo slovo: "Vzchopte se, já jsem to, nebojte se" (Mt 14,27) nebylo jen okrasou v průčelí sálu, ale bylo vykládáno a na různý způsob dosvědčováno po celou dobu.

Večerní programy byly pestré. Měla v nich prostor mše na Petrově, ale také recitál Slávka Kleandra a Oborohu na výstavišti. Paralelní večerní programy na výstavišti i jinde byly volitelné. Vybrala jsem si z nich hned ten první: "Letnice jsou pro život" Charlese Whiteheada, ale doporučení hodné byly i další, jako „Křesťané a politika" Stanislava Juránka (již po druhé byl záštitou a mecenášem konference, bez něhož by se náklad na uhrazení nájmu z propůjčených prostor na výstavišti promítl citelně do účastnických poplatků).

Téma všedního dne křesťanů v kuchyni přednesla pod názvem "Bůh mezi hrnci" nekatolička, sestra Hana Pinknerová. Osvědčený přednášející Josef Zeman, odborník na problémy, které se nevyhýbají ani křesťanským manželstvím, si zvolil letos téma "Služba v manželství". Komunita Blahoslavenství předvedla Biblické tance a prakticky do nich uváděla přítomné zájemce. Komunita Emmanuel připravila v kostele u sv. Tomáše Večer chval. V sobotu večer se na výstavišti konal ještě Večer chval a přímlov za účastníky konference.

Letos jsem se zúčastnila jen jediného večera a tří biblických programů. S evangelíky z brněnských sborů jsem se potkala jen ojediněle, ale některý z nich by jistě mohl také napsat nebo dát k dispozici to, co ho na konferenci zaujalo. Existují kvalitní nahrávky. Z loňska mohu případným vážným zájemcům půjčit MP3 s programem celé konference.

Dlužno dodat, že tato Katolická charismatická konference nebyla první, ale dvacátá. A už se připravuje, opět v Brně na výstavišti, na příští rok jednadvacátá. Není přístupná jen katolíkům, ale málo se o tom ví. A už vůbec není setkáním jen nějakých, více méně obávaných a kritizovaných "charismaticů"! Charismatická je proto, že je darem Boží milosti v Kristu Ježíši, který koná ve všech částech a částečkách své církve dílo obnovy skrze Ducha svatého. Je dobré být při tom.

Vzchopme se, vždyť je to skutečně On, nebojme se.

Ester Marková

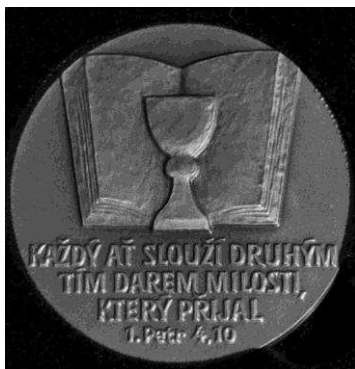
Pamětní medaile ČCE sestře Liselotte Fischerové

V sobotu 4. září byla sestře Liselotte Fischerové, vdově po vrchním církevním radovi a emeritním evangelickém faráři ze sboru Wien-Währing a Wien-Simmering Hansi Fischerovi, předána pamětní medaile ČCE, kterou jí udělila synodní rada. Stalo se tak na návrh předsednictva Jeronýmovy jednoty a staršovstva sboru Brno I. Slavnostního předání ve Vídni v bytě Fischerových se zúčastnili předseda Jeronýmovy jednoty Jiří Tomášek s manželkou, Jiří Gruber, Ctirad Novák a farář místního sboru Wien-Simmering Sepp Lager s manželkou.

*Vpředu: Liselotte Fischer, Eva Tomášková
Vzadu: Jiří Gruber, Jiří Tomášek, Sepp Lager, Ctirad Novák*

Návrh na udělení medaile

Jménem ústředního představenstva JJ si Vám dovoluujeme předložit návrh na udělení pamětní medaile sestře Liselotte Fischerové za dlouholetou a obětavou spolupráci na díle JJ a za osobní úsilí na překonání následků křivd a neporozumění, které ji a její rodinu postihlo odsunem německy hovořících občanů z ČSR po ukončení druhé světové války.

Sestra Liselotte Fischerová se narodila roku 1921 v Brně. Byla pokřtěna a konfirmována v brněnském sboru Německé evangelické církve v kostele, který je dnes znám jako Červený kostel a náleží prvnímu brněnskému

sboru. Sestra Liselotte zde až do konce války pracovala jako učitelka Nedělní školy. Zde se také seznámila se svým budoucím manželem bratrem Hansem Fischerem, který byl po vykonání vikariátu v Brně a povinné službě ve Wehrmachtu dne 5. března 1944 v Brně ordinován.

V rodě sestry Fischerové byl předek židovského původu. Tato skutečnost bránila tomu, aby se svým budoucím manželem během války mohla vstoupit do manželství. Spolu se svou sestrou a maminkou byla zařazena v roce 1945 do květnového odsunu občanů Brna německé národnosti, ale díky dokumentům o pronásledování za nacismu byly z Pohořelic propuštěny a mohly se vrátit do Brna.

Sestra Liselotte pak následovala svého budoucího životního partnera do Vídně. Stála mu věrně po boku v jeho práci a budování evangelického sboru Wien-Simmering a v práci v rakouském GAV, ve kterém pracovala jako vedoucí "Gustav-Adolf-Frauenarbeitskreis" ve Vídni.

Od roku 1985, kdy začala spolupráce mezi Jeronýmovou jednotou a GAV, projevovali manželé Fischerovi pochopení pro tehdejší problémy a potřeby sborů naší církve, pravidelně se účastnili výročních shromáždění JJ a přiváželi s sebou finanční dary.

Sestra Fischerová organizovala mezi ženami GAV Frauenarbeitskreis sbírky na podporu např. při výstavbě Diakonie v Kloboukách u Brna či Sola Gratia v Bystřici pod Hostýnem. V této podpoře nepolevila ani po roce 2002, kdy ovdověla, a snažila se byť skromnými příspěvky přispívat na provoz Diakonie v Kloboukách u Brna, nebo ve zcela nedávné době na opravu kostela v Suchdolu nad Odrou. Pokud jí síly stačily, podílela se i na organizaci a setkávání evangelíků z Vídně a Brna. Svůj vztah zejména k Jeronýmově jednotě sama vyjádřila slovy: *Jeronýmova jednotu mi vrátila zemi, ve které jsem se narodila, a dala mi přátelství lidí, které miluji. V tom spatřuji velký dar od Pána Boha.*

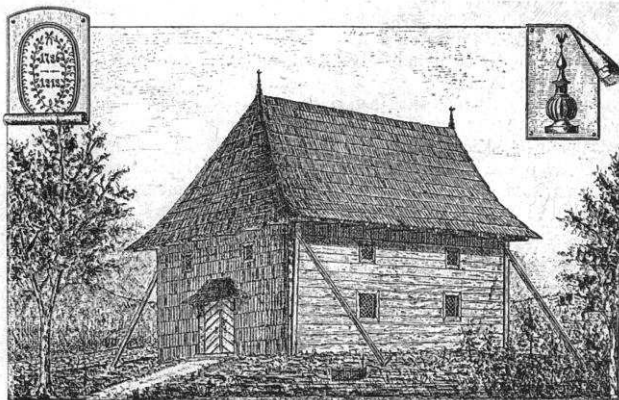
K tomuto zdůvodnění se připojilo i staršovstvo sboru ČCE v Brně I, které ocenilo zejména podíl manželů Fischerových na symbolickém smíření, které se v letech 1999 a 2000 odehrálo při bohoslužbách v Červeném kostele, k nimž byli pozváni bývalí členové německého sboru a při nichž bratr Hans Fischer vysluhoval večeří Páně a kázal. Sestra Liselotte pak zorganizovala několik zájezdů z vídeňského sboru k nám do Brna a z našeho sboru do Vídně. Patří mezi pravidelné odběratele Setkávání a pozorně sleduje dění v našem sboru, který jí přirostl k srdci.

Jiří Gruber

Kostel z Huslenek v Rožnově

Z dřevěných staveb doby tolerance se nezachovalo téměř nic, až na kostel ve Velké Lhotě, dříve Hrubé (což neznamená dnes běžnou hrubost, ale velikost), který se těší velkému zájmu turistů jako památka lidové architektury. Dřevěné kostely byly postupně nahrazovány takovými stavbami, které by se vyrovnaly chrámům katolickým.

20. června tohoto roku ve 14 hodin byla ve Valašském muzeu v Rožnově slavnostně otevřena replika dřevěné toleranční modlitebny z valašských Huslenek. Při této příležitosti zpíval pěvecký sbor tamního seniorátu a kázáním posloužil synodní senior Joel Ruml.

Původní kostel si vystavěli evangelíci v Hovězím v letech 1782-1786. Od roku 1948 jsou to dvě obce – Hovězí a Huslenky, kde je sídlo sboru. Po tolerančním patentu (1781) se v obci přihlásila třetina obyvatel k povoleným konfesím a z nich dvě třetiny k augspurskému a jedna třetina k helvétskému vyznání.

Obojí patřili k vsetínským sborům a sbor se osamostatnil až v roce 1897, když už měli nový luterský chrám, stavěný od r. 1877 a užívaný, ještě nedostavěný, od roku 1894. Ke spojení obou církví došlo v roce 1918, Ale vraťme se k původnímu dřevěnému kostelu. Byl užíván sto let a v roce 1895 pro sešlost rozebrán. Jeho podobu známe z obrázku v Bednářově památníku ČCE a z pozvánky na slavnost v Rožnově.

Stavba je realizována jako památka lidové architektury a kulturního dědictví na Valašsku, finančně podpořena grantem z Norska. Dřevěný kostel má v rožnovském muzeu jistě své místo. Pro nás je ovšem radostnější, že protestantské Valašsko nebylo ani za kruté protireformace, ani za totality potlačeno, ale stále skutečně ve víře žije.

Závěrem ještě pár slov z historie Valašského muzea v přírodě v Rožnově pod Radhoštěm, jehož návštěvu všem doporučuji. Založili ho v roce 1925 bratři Jaroňkovi. V části Valašská dědina z 50. a 60. let minulého století bylo postupně vystavěno 40 objektů se vším, co k valašské vesnici patří. Jsou tam domy ze starého rožnovského náměstí, fojtství z Velkých Karlovic, ve vstupním prostoru je kopie fojtské stodoly z Hodslavic, možné modlitebny tajných pobělohorských evangelíků. Z tohoto fojtského rodu pocházel historik František Palacký a z Hodslavic pochází též profesor J. L. Hromádka.

Přirozenou dominantu „dědiny“ tvoří replika katolického kostela z Větrčovic s Valašským Slavínem, kde si můžeme připomenout evangelíky Jana Karafiáta, hudece Jana Pelára z Pržna, ale i téměř současné olympioniky Ludvíka Daňka a Emila Zátopka.

V bezprostřední blízkosti skanzenu v Rožnově si postavili evangelíci v letech 1951 – 1953 podle návrhu Ing. arch. Bareše nový dřevěný kostelík, šťastně zapadající do prostředí a krajiny. Tamní členové patří do sboru ve Stříteži nad Bečvou a tvoří jeho polovinu.

Jiří Novák

PŘEČETLI JSME

Návštěva z Basileje

Ještě se z podzimu na chvíli vrátíme do májových dnů, kdy jsme ve sboru Brno I přivítali návštěvu z Basileje. Mezi devíti účastníky zájezdu bylo pět „nováčků“. A my se nyní můžeme dozvědět, jak někteří z těch „nových“ i „starších“ letošní pobyt v Brně a v našem sboru prožívali. Jejich dojmy přetiskujeme z červnového čísla INFO francouzské reformované církve v Basileji.

Pan Marcel Pilet píše: *„Již několik let jsem koketoval s myšlenkou Brno navštívit a letos jsem se konečně rozhodl. Hned po příjezdu jsme byli uvedeni do prostorů sboru, kde nás po přivítání čekala bohatá snídaně. Rád bych obzvláště zmínil setkání s mojí hostitelskou rodinou, kterou zastupoval Petr Čvanda. S ním jsme se okamžitě naladili na stejnou vlnu. Bylo to i díky jeho dokonalé znalosti němčiny, což usnadňovalo rozhovor. Od příchodu do jeho bytu jsem byl přijímán jako význačný host. Byl mi poskytnut pokoj, u stolu jsem byl pohoštěn skvělými pokrmy servírovanými s vybraným vkusem a doplněnými dobrým vínem. Hovořilo se o plánech rodiny navštívit Švýcarsko a dalších věcech. Krátce řečeno - dva večery v této rodině byly plny laskavosti.*

Paní Daniele Rossinelli: *Na jeden ze tří dnů byl naplánován autokarový výlet do Zlína. Spolu se členy brněnského sboru jsme navštívili město, kde Baťa již v 19. století založil svoji výrobu bot. To zcela určilo charakter města a jeho sociální rozvoj. Navštívili jsme mj. administrativní budovu podniku, dokonce jsme jeli pověstným výtahem šéfa....*

Maurice Payot připojil fotografii Baťova výtahu z r.1928 a dodává: *„Je zde kancelář, telefon, tekoucí voda, knihovna, stoleček pro sekretářku: úžasné!“*

Pan Philippe Merz se dokonce vyjádřil veršem:

*Jsou tak přitažlivé, tak neodolatelné,
v noci o nich sníte.*

Jsou světlé i tmavé, malé i větší.

Jemné, rozpouštějí se v ústech....

Jsou prostě chutné - ty české buchty.

Christine Clerc se vypravila do Brna poprvé a pořídila zde celou řadu fotografií. A paní Claudine Payot uzavírá dojmy z návštěvy Brna těmito krásnými slovy:

„V říjnu 1991 se skupinka čtyř členů našeho sboru vypravila do Brna, abychom navázali styky s nově otevřeným „východem“. Byl to pastor François Dubois, Anne-Cécile Fauqueux, Désirée Zimmermann a já. Od té doby se střídáme v návštěvách pravidelně. Pokaždé se navazují nová přátelství a vzájemně poznáváme krásy našich zemí. Ale nejsilnějším momentem jsou vždy nedělní bohoslužby. Při nich objevujeme společné kořeny, když můžeme zpívat stejné písně z našich kancionálů, každý ve svém jazyce. Příští rok v Basileji to bude již dvacáté setkání. Na všechny se moc těšíme.“

BIBLICKÉ ZAMYŠLENÍ

Jestliže budete opravdu poslouchat má přikázání, která vám dnes udílím, totiž abyste milovali Hospodina, svého Boha, a sloužili mu celým svým srdcem a celou svou duší, dám vaší zemi déšť v pravý čas, déšť podzimní i jarní, a budeš sklízet své obilí, svůj mošt a olej a na tvém poli dám růst bylině pro tvůj dobytek; budeš jíst dosyta. Střežte se, aby se vaše srdce nedalo zlákat, takže byste se odchýlili, sloužili jiným bohům a klaněli se jim. To by Hospodin vzplanul proti vám hněvem a zavřel by nebesa, takže by nebylo deště, z půdy by se nic neurodilo a vy byste v té dobré zemi, kterou vám Hospodin dává, rychle vyhynuli. Tato má slova si vložte do srdce a do své duše, přivažte si je jako znamení na ruku a ať jsou jako pásek na čele mezi vašimi očima. Budete jim vyučovat své syny a rozmlouvat o nich, ať budeš sedět doma nebo půjdeš cestou, ať budeš uléhat nebo vstávat. Napíšeš je na veřeje svého domu a na své brány, abyste na zemi, o které Hospodin přísahal vašim otcům, že jim ji dá, dlouho žili vy i vaši synové, aby vaše dny byly jako dny nebes nad zemí. (Dt 11,13-21)

Slavit Díkčinění za úrodu prikazuje dle Deuteronomia 11. kapitoly Izraelcům sám Bůh. Kdyby začali sloužit jiným bohům a zapomněli, že zemi, déšť i úrodu mají od něho, uzavřel by Hospodin přívod vláhy, nic by se neurodilo a lid by vyhynul. Slavnost úrody měla trvat celých sedm dní, aby Izrael dal náležitě najevo, že ví, komu se sluší poděkovat. Vždyť kdyby Hospodin zavřel svou štědrnou dlaň nebo skryl svou dobrotivou tvář, člověk by zahynul.

Tehdy slavnost Díkčinění slavil celý Izrael. My ji slavíme také, nepřestali jsme, ale příliš mnoho věcí se změnilo, abychom jenom opakovali zvyky našich předků. Zůstali jsme sami, jen malý zlomek národa. Komunistické dožínky s alegorickými vozy patřily do jiné kategorie. Nemůžeme jednoduše předstírat, že jsme rolníci, kteří umřou do jara hladu, když krupobití potluče pole. Také představa Boha, kterému je třeba stále dokola obětovat, aby stále dokola dával déšť, je nám cizí.

Dnešnímu člověku připadá samozřejmé, že si všechno obstarává sám. Nevidí Pána Boha ani za počasím (dokonce ani za přírodními katastrofami) ani za úrodou/neúrodou, za politickými událostmi ani ve stvoření. Dokonce ani zdraví, největší modlu současnosti, si lidé nespojují s Boží přízní. Modlí se totiž k němu, až když zdraví ztratí, a takový vztah samozřejmě zavání ziskností. Situace připomíná scénu s Napoleonem a Pierrem Laplace: Laplace předvádí Napoleonovi svou práci o mechanice nebeských těles a Napoleon se ptá, proč tam není žádná zmínka o Bohu. Laplace odpovídá: „Sire, nemám zapotřebí takové hypotézy.“ Právě tak je dnešnímu člověku zatěžko uplatňovat hypotézu Boha při sklizni brambor. Naši současníci už za brambory a obilím Boha nevidí.

My, křesťané, jsme si do jisté míry obraz světa našich předků, obraz světa s Bohem, podrželi. Ale neznáme už onu závislost na úrodě či neúrodě. Ještě tak před sto lety! Dnes je to trochu jako konfirmační slavnost, jejíž prestiž a atraktivita se také vytratila.

Přesto se zdá, že existuje jeden vhodný způsob, jak by se slavnost vděčnosti za úrodu dala slavit dál.

V Deuteronomiu se nikde nepíše, že podmínkou, aby země rodila, je víra v to, že za počasím stojí Bůh. Bylo to pro ně tak samozřejmé, že to nemuseli zdůrazňovat. Naopak se tam zdůrazňuje, že úroda nemusí přijít, pokud se lid odvrátí od Hospodina a bude sloužit modlám. Kdybyste sloužili jiným bohům a klaněli se jim, vyhynete v dobré zemi, kterou vám Hospodin dal.

Slavnost Díkčinění byla obnovou víry. Obnovou vztahu s Bohem. Nešlo jenom o příčinnou souvislost mezi zrním a nebem. Šlo o zamyšlení nad tím, jak žijeme, a jestli nás náš způsob života nepřivede do zkázy. Žijeme stále ještě v důvěrném vztahu s Bohem? Nebo jenom ze setrvačnosti konáme nikomu nic neříkající obřady, protože vlastně už sloužíme jiným bohům?

Slavnost Díkčinění nám například může položit otázku, jaký prostor ještě Pánu Bohu zbývá v našich životech. Nesloužíme pouze sobě? Nestává se svět kolem nepozorovaně také neúrodnou zemí, ačkoli býval dobrý? Není náš svět vyprahlý a šedivý, rozpraskaný žízní, a to proto, že sloužíme zlým věcem? Prý už zde není nekontaminovaný zdroj čisté vody, v každém těle, dokonce i u novorozenců, jsou stopy civilizačního znečištění. A moderní člověk za tím opět nevidí Boha a jeho odvrácenou tvář pro naši nevěrnost. Přesto je výsledek stejný. Tam, kde člověk propadne sobectví, kde ztrácí víru, přestává ho zajímat i bližní. Nebesa se zavírají a zem se pokazí.

Jde nám to možná jedním uchem dovnitř a druhým ven. Proto si Izraelci měli sehnat nějaké klacky a větve a postavit si z nich stánky, ve kterých měli bydlet sedm dní a sedm nocí. Zamkneme teď kostel a budete 168 hodin přemýšlet o tom, co jsme si řekli. Budete vzpomínat na to, jak se o vás Pán Bůh kdy postaral, jak vám kdy pomohl, jak vás sytí a napájí, jaký je váš úkol na světě, jak máte zacházet s dobrou zemí a komu máte sloužit. Zmocní-li se vás při takovém přemítání i vděčnost, můžete ji nechat propuknout v radost.

Myslíte si, že je to dlouhá doba? Nemůžete si dovolit věnovat sedm dnů? Jakpak by ne? Vždyť jsme před chvílí konstatovali, že na vás na poli brambory

nečekají, chleba koupíte v supermarketu, maso se vyrábí v továrně a proti divokému povětří jste pojištěni. To spíše ti „primitivové“ před 3 000 lety si nemohli dovolit ztratit celý týden. Přesto to pro ně bylo důležité a udělali to. Co uděláme my?

MODLITBA

Hospodine, za všechen lid této země ti skrze Ježíše Krista přinášíme oběť chvály a díky. Od tebe pochází všechno dobré v našem životě i ve světě. Ty jsi hoden chvály, protože dáváš svému slunci svítit na zlé i dobré a déšť posíláš na spravedlivé i nespravedlivé. Dobrořečíme ti za dobré výsledky každé lidské práce. Děkujeme ti za zdraví a sílu, za své spolupracovníky, za vše, co nám usnadňuje život. Přijmi poděkování za to, že se svými dětmi a se vším naším lidem smíme žít v míru a bezpečí.

Agenda, II. díl, str. 276

Autorem biblického zamyšlení je **Michal Kitt**. Narozen 1968 v Pelhřimově, studoval na KEBF a ETF UK v letech 1989-1995, vikariát absolvoval v Trutnově, od roku 1996 byl farářem v Hronově a v Broumově. Od roku 2007 je seniorem královéhradeckého seniorátu. Je ženatý, má jednu dceru.

ROZHOVOR

s farářem Tomášem Trusinou

Zjišťuji, že jsem se tě během svého vikářování u Tebe nezeptal na mnoho věcí. Kde jsi vlastně vyrůstal? Pocházíš z farářské rodiny, tak bude odpověď asi komplikovanější...

Vyrůstal jsem vskutku na faře – v Zábřehu na Moravě, kde otec farářoval celá šedesátá léta a na začátku normalizace. Sboru tehdy dávali výraznou podobu zelovští reemigranti. Ve „dvoře“ (tak se říkalo areálu statků, kde reemingrantské rodiny bydlely a kde se odbývala nedělní volejbalová odpoledne) jsme prožívali docela bezpečné dětství. V dospívání a mládí (i teologickém) jsem pociťoval – a později se vůči tomu také vymezoval – že byl sbor díky vlivu této skupiny příliš světem sám pro sebe. Sedmdesátá a osmdesátá léta jsem prožil v Třebíči, která se zrovna prudce rozrůstala díky nedaleké dukovanské jaderné elektrárně. Vedle sboru s výraznými postavami (třeba někdejší akademický ymkař prof. Vydrář) tu byl důležitý Sokol se skvělým tábornickým oddílem a potom v osmdesátých letech bylo inspirativní prostředí zdejšího undergroundu.

Pro řadu tvých vrstevníků bylo rozhodnutí stát se farářem ovlivněno rodinnou tradicí, ale pro mnohé bylo také vyznavačským činem. Jak to bylo u tebe?

Rodinná tradice tolik nehrála roli. Důležitější byl okruh vrstevníků, který jsem potkal ve Vrbně a pak na Zbytově, statku, kde se pod laskavou a otevřenou střechou Kellerových a Syrovátkových setkávala mládež kolem práce a křesťanských programů. Tam jsem intenzivně prožil, že není potřeba mít za církve jen (do jisté míry svazující) odpovědnost, případně se o ni v nepřejících poměrech strachovat, ale že to může být vnitřně svobodné a pak i osvobozující společenství. Když mne pak na začátku posledního ročníku gymnázia třídní varoval, abych na nějakou teologii ani nepomýšlel (doporučoval mi tehdy studium chemie, která mi údajně docela šla – ale hlavně měl strach z kádrových dopadů, které by to přineslo jemu), nasadil mi larvu do hlavy, z níž se zanedlouho vyklubalo rozhodnutí. Formující roli ovšem měla právě představa, že budu studovat s těmi, s nimiž jsem se pak skutečně na fakultě potkal – bratři Šormovi, Štěpán Hájek a další.

Měl jsi nějaké svoje teologické nebo duchovní učitele?

Autority, kterými bychom se nechali přímo formovat, teologicky či občansky, jsme v naší generaci nenacházeli – a vlastně ani nehledali. Já jsem už dva, tři roky před fakultou vnímal bolestný rozštěp mezi církevním a teologickým „establishmentem“ a okruhem evangelických bezsouhlasníků a chartistů. Rodiče udržovali přátelské styky s „Kaverem“ (faráři Kalusem, Veberem, Rodrem, kteří byli od likvidace SČEDu bez souhlasu), po Chartě jsem několikrát zažil, jak otce rozzlobila účelová teologická argumentace proti disidentům, když jsme končili první ročník, sebrali státní souhlas Honzovi Kellerovi, a o tom, jak na to reagovat, jsme měli tvrdé střety i s profesory.

Co jsem ovšem oceňoval, byla možnost otevřeného rozhovoru o víře a teologii (a pak svým způsobem i o církvi za bolševika), začalo to už s Hellerem v prvním ročníku, rozhovoru byl otevřený Slávek Ondra i náš pozdější ročníkový profesor Luděk Brož. Vstřícný vůči některým našim iniciativám byl i jinak obávaný Amedeo Molnár. Rozhovory na fakultě, u jirchářského kafe, hádky a bohoslovecké mejdany, v létě vody nebo brigády byly kvasem, kde se bohosloví potkávalo s realitou a vytvářela se tak neustálá zpětná vazba.

Teologii jako věrohodný nástroj promýšlení věcí víry a církve a jejich místa ve světě pro mne – tváří v tvář onomu výše zmíněnému účelovému ohýbání – rehabilitoval Jakub Trojan, do jehož bytového teologického semináře jsem docházel od třetího ročníku.

Jak ses vůbec dostal do Heršpic?

Po fakultě jsem působil dva roky jako seniorátní vikář, nejraději jsem jezdil do Horních Dubenek, kde bydleli na faře Dana a Petr Brodských, tehdy oba bez souhlasu. Jejich přístup k lidem i různým jednotlivostem farářování mi docela pomohl. V Dubenkách jsem dělal také svoji první confirmaci – a hned večer po ní nastoupil na pět měsíců na vojnu. Z vojny jsem se vrátil – a byli jsme vikáři dva, ještě Štěpán Hájek. Na těch společných pár jarních měsících v Třebíči a okolí vzpomínám jako na malé království boží. Dvakrát jsem nedostal souhlas do východních Čech a tamější KCT (víš ty vůbec, co tahle zkratka je? - udělej čtenářskou soutěž), neostalinista Zámečník mi pak tvrdil,

že už na mne čekají na Moravě. Brněnský tajemník byl už takový perestrojkový a souhlas do Heršpic vyřídil obratem.

Sbor mne – vlastně úplného zajíce – přijal hrozně pěkně. Přitom se mi zdál dost zakonzervovaný, ne ovšem vlastní vinou (leckteří mi to potvrzovali). Víra určujících osobností ve sboru byla helvítsky strohá (což mi v určitém smyslu vyhovovalo), velice příjemné ovšem bylo, že si jen minimum lidí stěžovalo na různé změny, občasné máničky z Třebíče v kostele apod. Navzdor jiné mentalitě, než na jakou jsme byli zvyklí z Vysočiny, jsme se tu s rodinou cítili velice dobře. Zvláštní bylo, že jsme tu s ženou lidsky blízké lidi našli nejprve v generaci svých rodičů či ještě u starších, posléze pak v mládeži. Přímé vrstevníky jsme vlastně celou dobu neměli – a pak jsme je ani nepostrádali. Velikou oporu jsem měl v kurátorovi, již zesnulém Dr. Strachonovi, který byl nesmírně obětavý, církev – na můj vkus – miloval až nekriticky, ale dokázali jsme si dát najevo, že si jeden druhého vážíme – a on, navzdory své jisté tradičnosti, uměl být otevřený, když nabyl přesvědčení, že změny, jež navrhuji, sboru prospějí.

Jak jsi prožíval revoluční rok 1989?

Pěkná byla školka mládeže na jaře s názvem Je lehké být mladý? Bylo tu přes 200 lidí, přednášel i Alfréd Kocáb, už se poměrně svobodně diskutovalo – např. mladý Michal Uhde o přestávce bouřlivě diskutoval s církevním tajemníkem. Někteří mládežníci jezdili už na Palachův týden do Prahy. Za ty dva roky, co jsem byl v Heršpicích, jsem ale neměl moc kontaktů na nějaké „opozičníky“ ve Slavkově – potkali jsme se až na demonstracích OF.

Vždy jsi zdůrazňoval politický dosah křesťanské zvěsti. Nelákalo tě někdy vstoupit do aktivní politiky?

Na výkonnou politiku jsem se necítil lidsky a ani teologicky, čímž nevyčítám starším kolegům a kolegyňám, kteří do toho na místní či parlamentní úrovni šli. Po založení OF jsem spolupracoval se slavkovskou a pak znovu obnovenou heršpickou radnicí – a velice jsem si považoval toho, když se jedna presbyterka uvolila kandidovat na starostku. Na vesnici se zejména zpočátku těžko hledali samostatní lidé. Tenhle model se mi jeví nejnosnější – že sbor, církev generuje v tom nejlepším slova smyslu politické osobnosti, schopné dialogu, kompromisu a obdařené určitou mírou idealismu. Stěžujeme-li si dnes, že takové osobnosti chybějí v politice, ptejme se nejprve, pomáháme-li je formovat jako církev. I když z konkrétních zkušeností vím, že svět postnormalizační politiky má v současné době tendenci se takovýmto osobnostem uzavírat.

Na jedné pastorálce jsi zmínil, že si venkovský farář rychle zvykne na určitý statut ve sboru, což může být nebezpečné. Co jsi tím měl konkrétně na mysli?

Už si nepamatuji, nač narážíš. Ale je potřeba předcházet určitým stereotypům – např. že „vzdělanec“ rozumí věcem lépe než ostatní ve sboru, že pan farář je taková ta osoba, z níž „ukapávají“ duchovní hodnoty či pomazaná moudra... Myslel jsem si, že už je to pryč, ale leckde se tyhle předsudky dostávají znova ke slovu a obživují jak nezníčitelné náboženské

archetypy. Na druhou stranu může právě na venkově díky sociálnímu odstupu faráři či faráře déle trvat, než k lidem pronikne a zjistí, jak třeba prožívají účast na večeři Páně. Mezitím jim naordinuje spoustu správných agendárních či liturgických postojů, aby po letech zjistil, že zahubil/a cosi autentického a nosného. K teologickému, biblickému zakotvení patří nedílně vykladačská citlivost, která dokáže „exegetovat“ i prostředí sboru. Nemíním tím vycházet vstříc momentálním nápadům, náladám či nereflektovaným výronům náboženského ega, ale apoštolskou odpovědnost být „Židům Žid a Řekům Řek“.

Zdá se ti po letech strávených ve středních Čechách brněnský seniorát něčím specifický?

V Heršpicích jsme byli a v Benešově jsme tak trochu na periferii seniorátu. Osou brněnského seniorátu se mi zdála linie Vysočina – Brno – jižní Morava, heršpický sbor vznikl jako filiálka silnějších Klobouk. Ale rozhodně jsme na té periferii nebyli zapomenuti, právě naopak. Podobně v pražském seniorátu – „zvenku“ jako by ho zastupoval Salvátor, Vinohrady, Strašnice apod., přitom v seniorátním výboru sedí z vnitřní Prahy dva lidé, zbytek tvoří členové sboru z Hvozdnice, Radotína, Libčic...

Na brněnských pastorálkách kdysi kralovali barthiáni, možná tu měla a má větší váhu bohoslovesky poučená argumentace. Pražské klima – zdá se mi – ovlivnili faráři zakotvení spíše v anglosaské tradici, víc orientovaní na praxi, účelnost. Ale považuju si toho, že navzdor větším rozdílům v mentalitě a ekonomické úrovni seniorát projevuje vnímavost vůči tzv. slabším sborům. Má jich víc než jižní Morava, kde ještě pořád funguje tradice příslušnosti k církvi.

A jak je to s tolikrát opěvovanou či naopak vysmívanou moravskou zbožností? Existuje něco takového vůbec, nebo je to jen zjednodušující pohled z Čech?

Zcela jistě existuje moravské víno... Barokní venkovská zbožnost je spíše záležitostí jiné konfese. Ale když jsem ještě v Heršpicích slyšel z „pražského“ rádia psychologa Petra Příhodu, jak opěvuje zbožné moravské babičky, přišlo mi to stejně turisticky zkratkovité, jako když vyjeli Pražáci do vinného sklepa a pochvalovali si tu ty sladké druháky. Naštěstí i v Čechách už máme slušné vinotéky (s moravským vínem). Pokud jde o evangelíky, nezapomeň, že tu působili mj. böhlovci – a ti se do té „přirozené“ náboženskosti a jejích patologií uměli pěkně opřít. Věrnost víře a odpovědnost za sbor, vyrůstající z reformovaných zdrojů, je něco jiného než pouhý tradicionalismus – jakkoli jedno od druhého nikdy nejde zcela oddělit.

Vždy jsi brojil proti pokušení hodnotit víru podle náboženských prožitků a emocí. Není ale problémem naší církve spíše to, že oslovuje především rozumovou složku člověka, a tak přitahuje spíše lidi intelektuálněji založené? Nejsou na tom v tomto ohledu naši bratři katolíci lépe?

Bratry a sestry římské katolíky poznávám intenzivněji v Benešově, kde máme každý měsíc „flandáky“, jakési „městské pastorálky“, a spíše mám pocit, že řeší podobné problémy jako my. Nekritické výlevy emocionality jsem viděl

a vidím kriticky u těch, kdo prošli charismatickou konverzí. Všímám si, jak jim to po určité době podráždí nohy: pokud vstoupím do světa víry s vysokou hladinou náboženských endorfinů a nedokážu se těchto „vstupních parametrů“ pustit, kontrolovat si pak stále intenzitu vlastního prožitku, popř. vyžadují stále podobné či vyšší dávky. Pokud nepřehodím výhybku, vyšumím jak limonáda a za pár let je pro mne obrácení uzavřenou kapitolou. V našem sboru tvoří tito lidé nemalou část matrikových členů a jsou nejhůře oslovitelní.

Když už jsme u těch emocí – v Písmu jsou vyjádřeny obratem „pohnula se střeva“. Přičemž (jak si všiml kreslíř Ivan Urbánek) takovému Josefovi se pohnula, když se potkal se svými bratry. Když se mluví o milosrdenství, je to také moment, který v sobě nese určitou emocionalitu. Ale je to moment, kdy vycházím vstříc druhému, kdy „vykolejím“, abych jako Samařan pomohl raněnému, odpustil. Není to měřič intenzity mé vlastní víry, spíš příjemný vedlejší produkt.

Jsi jeden z předních zprostředkovatelů nizozemské bohoslovecké tradice u nás. Díky Emanovi se můžeme seznámit s jejími předními postavami. V čem tě tato tradice nejvíce inspihuje? Jak ti pomáhá při tvé práci?

Inspiruje hlavně tím, že ty knihy musím pořádně přečíst. Když opravuju překlady, potřebuju víc vědět o tom, „jak to autor myslel.“ Z košaté nizozemské tradice vydáváme nejvíc autory, prezentující tzv. Amsterodamskou školu. Když vykládají biblický text, neptají se předně, „jak to bylo doopravdy“ (čímž je poznamenán do určité míry např. ekumenický překlad), ale „proč nám text říká to, co říká“ - v té podobě, jak nám ho předali poslední redaktoři. Při práci s biblí se tak může vykladač dobře potkávat s ostatními účastníky např. biblické hodiny – protože všichni stojí tváří v tvář stejnému textu, moje „znalosti navíc“ nehrají odcizující roli. Důležité je také vědomí, že pro novozákonní autory měl autoritu „Pisma svatého“ náš Starý zákon – a že jsou jeho způsobem uvažování a vyprávění určeni daleko víc, než jsme ochotni připustit. A teologie se tu také setkává bezprostředně s životem konkrétního společenství.

Jednou z Tvých nesčetných aktivit je příprava příruček pro nedělní školu. Jsou dnešní děti, uvyklé na masmédia, vnímavé pro biblické příběhy? Měla by se katecheze přizpůsobovat současné kultuře zaměřené na vidění a rychle servírované prožitky, nebo má právě nabídnout alternativu v podobě vyprávění, kterému je potřeba soustředěně naslouchat?

Mám dobré zkušenosti s tím, že soustavná katecheze, postavená na příbězích a budování souvislostí, stále oslovuje. I děti si od návalu stále agresivnějších obrazů potřebují odpočinout. A mohou být vnímavé vůči tomu, že to opravdu důležité se dostává ke slovu jinde a jinak. Ale to samozřejmě neznamená, že se rezignuje na výtvarnou složku katechetické práce.

Benešovský sbor, kde sloužíš, je výrazně diasporní. V určitém pohledu je ale situace rozptýlení typická pro celou naši církev. Může v sobě diaspora skrývat i nějaké šance a možnosti, které lidová církev nemá?

Evangelická „diaspornost“ středních – a ještě víc jižních, západních a severních Čech – je větší, než např. na Vysočině či u vás. Platí to jak o počtu lidí, kteří jsou roztroušeni, tak o počtu najetých kilometrů. Sborný a seniorát to učí vnímavosti, že je důležité investovat jak do pohybu „do centra“, tak do pohybu „ven“. A někdy má sbor vlastně spíš podobu sítě roztroušených „buněk“. Kdysi jsem tomu říkal „model Al Kajda“. Jen se nám nedaří udržet vztahy v té síti dostatečně intenzivní. O našem sboru dodneška říkám, že je trochu virtuální – nikdy přesně nevíš, s kolika lidmi můžeš počítat. Ale dělám to rád.

Generace nastupujících bohoslovců je dosti zdrženlivá v oblasti politiky a celospolečenských otázek. To se projevuje zejména v kázáních, která obvykle nepřekračují osobní rovinu. Jak se díváš na tuto proměnu důrazů?

Trápí mne to – zejména v tom, že na společenské a politické rovině (a leckdy i v těch kázáních) se pak opakují obvyklá mediální klišé. Stálo by za to udělat studii, nakolik je náš projev konformní se softbulvárem, provozovaným v Mladé frontě a v Lidovkách. Zásadní problém vidím v tom, že život údů církve Kristovy zůstává hluboce rozštěpen mezi svět církve a svět práce a vůbec života společnosti. Nejde samozřejmě o to, že by církev generovala jediné správné politické preference, spíš o to, aby byla prostorem, kde lidé zápasí o nalezení pravdivějšího postoje a vnímají nouzi světa okolo. Místo toho často odkládáme společenské problémy jako kolty při vstupu do saloonu, abychom pak uvnitř pěstovali jakési umělé bratrství a klamali sami sebe.

Vždy jsem obdivoval rozhodnutí tvoje a tvé ženy mít hodně dětí. Tento obdiv po nedávném narození naší dcery ještě zesílil. Několikrát jsem se setkal s názorem, že přivádět na tento strašný svět další jeho obyvatele je nezodpovědnost. Co bys takovému skeptikovi odpověděl?

Že nejvíc nezodpovědný byl už Stvořitel... Ale mně se líbí, když mohu odpovídat právě na jeho nezodpovědnost.

Rozhovor připravil a otázky kladl Ondřej Kolář

SČED = Svaz československého evangelického duchovenstva

KCT = krajský církevní tajemník

barthiáni = stoupenci švýcarského reformovaného teologa Karla Bartha (1886-1968)

böhlovci = žáci reformovaného profesora na evangelické teologické fakultě ve Vídni Eduarda Böhla (1836-1903)

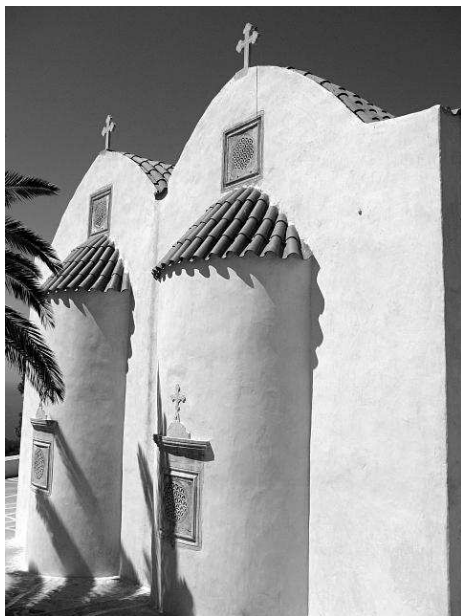
Eman = nakladatelství provozované Tomášem Trusinou

CESTUJEME

Kréta

Na Krétu se v letních měsících dostanete z Brna poměrně snadno. Moravskou metropolí totiž v tuto dobu spojují s Herakleionem charterové lety, které

člověka během dvou a půl hodiny přenesou na tento ostrov, který nejvíce proslavila starověká minojská kultura, jedna z prvních kultur evropské civilizace.

Také dnes má tento ostrov co nabídnout. Na severním pobřeží se nacházejí větší města a turistická centra. Sem míří většina zájezdů cestovních kanceláří a najdete tu tak klasický plážový turistický svět.

Ten, kdo není příznivcem takového masové cestovatelské kultury, se musí vydat na jižní pobřeží. Tato cesta skutečně stojí za to a nepochybně se vyplatí. Nejlepší volbou je přitom půjčit si auto a zamluvit si ubytování v nějakém apartmánu. Byť i na jižní pobřeží pomalu, ale jistě turistický průmysl míří, stále tu najdete mnoho míst, která jsou jím téměř nepoznamenaná.

Není patrně mnoho míst v Evropě, kde můžete na několika desítkách kilometrů zažít to, co na Krétě. Málokde se vám dnes stane, že máte

velkou písčnou pláž s krásně jemným pískem a průzračným teplým mořem pouze pro sebe. Kréta však není pouze koupání a slunění se, ale nabízí výborné turistické možnosti. Jediné jsou výlety četnými soutěskami. Sestupujete takto uprostřed načervenalých skal, které se vám tyčí nad hlavou až do výšky 200 m, cestou širokou na nejužších místech jenom něco přes pět metrů. Tato cesta, při níž vám dělají společnost pouze stádečka koz, pak ústí do krásné mořské zátoky, kde na vás čeká obligátní písčná pláž s koupáním v moři. Zdatnější turisté mohou vyrazit na vysokohorskou turistiku. Nejvyšší hora Kréty Psiloritis měří 2456 m, z jejíhož vrcholu je za příznivého počasí krásný rozhled přes celou Krétu a naskýtá se vám tak pro Středoevropana zvláštní zážitek, kdy má moře před sebou i za zády.

Lidé v této části Kréty jsou vesničané, kteří se s vámi jsou schopni občas lámanou angličtinou dorozumět, i když se to však nepodaří, jsou velmi srdeční, milí a pohostinní. Jídlo je tu výborné a v této části Kréty není nijak předraženo.

Kréta je bezpochyby zajímavým místem pro zájemce o archeologii, kteří tu mohou shlédnout pozůstatky paláců již zmiňované minojské kultury (Knossos, Fastos, Zakros). Obyčejnému smrtelníku se však pozůstatky těchto bájných paláců jeví pouze jako hromádky kamenů a potřebuje notnou dávku výkladu a představitosti, aby si zašlou slávu těchto míst představil.

Na Krétě působí především pravoslavná církev. Hlásí se k ní 98 % obyvatel. Zejména její kláštery působily za druhé světové války jako ohniska protitureckého odboje a církev je tak na Krétě spjata s národní identitou. Církev je na státu finančně nezávislá. Řadoví kněží podstupují pouze několikátýdenní vzdělání v klášterech a poté je jim přidělena farnost, která má své pole a pozemky. Obživu pak získávají hospodařením na této půdě.

Kréta si dokáže člověka podmanit svým kouzlem. Snad je to její krajina, snad čistě, teplé moře, snad olivové háje, snad ona bezprostřednost a srdečnost jejích obyvatel, snad chuť místního jogurtu s medem, snad to vše dohromady.

Jan Soběslavský ml.

DĚTEM

Plnou parou vpřed!

To jsem celá já. Všude chodím pozdě. Už jsem toho prošvihla spoustu, ale tohle bylo opravdu typické.

Plán rodinné dovolené byl tento: prohlídnout Jindřichův Hradec, pokud možno i se zámekem, u nějakého malebného jihočeského rybníčku rozbalit stany a přenocovat, „ráno“ v 10.42 úzkokolejkou z bodu A do bodu B (ovšem bez tatínka, ten nás jen hodí na vlak a přemístí se do bodu B autem), z bodu B dále společně autem na zříceninu Landštejn a pak se uvidí.

Dařilo se. Z Jindřichova Hradce byli nejzajímavější čápi na zámecké věži. Kousek od rybníku Komorník, v modřínovém lese krásně voněla mateřídouška a koloušek se pásł v jeteli. Prostě pohádka.

Snad za to mohla ta mateřídouška, že jsme vstali pozdě. Narychlo jsme poskládali stany, v autě zhlitli rohlíky, jen abychom stihli vytoužený vlak. Ten vlak totiž měla být stará parní lokálka a tou my jsme ještě nikdy nejeli. Bude krásné, až majestátně odřukující vjede do malého venkovského nádražíčka a my s celou parádou nastoupíme.

10.40 parkujeme u nádraží. Super, stihli jsme to. Ale co to? Jen dlouhá řada starých vozů. Plno turistů v nich i všude kolem. „Tak kde je ta prastará chloubka pokroku? Ten vlak snad ani nemá mašinu! A už se píská. Tak rychle nastupovat!“ Nastrkala jsem děti na první volný můstek u vagónu, a už se jelo.

To se může stát jenom mně: Naordinuju rodině parní vlak, dokonce ho i stihnu, ale nevidím ho. Kodrcáme se na nárazníku a přes hlavy lidí je vidět jen kouř z lokomotivy a maliny v příkopu.

Ale cesta to byla překrásná! Krajina se začala vybarvovat. Civilizaci vystřídaly nádherně divoké lesy, plné borůvčí – inu Česká Kanada.

Prvotní zklamání vystřídal nával štěstí, mysl se zklidnila ujištěním, že děti, které držím za mikinu, možná nevypadnou, a mě napadlo, že je to vlastně jedno velké podobenství:

Jedu ve vlaku, slyším jeho píšťalu, ale nevidím ho. Vítr mi čechrá vlasy, kouř mi vhání slzy do očí, ale nevidím ho. Nevidím lokomotivu daleko vpředu, jen občas v zatáčkách mám pocit, že jsem něco zahlídla. Ale ona tam někde je, jinak bychom přece nejeli. A až vystoupím, půjdu a pěkně zblízka si ji prohlídnu.

Je to jako můj život s Bohem.

Věřím v Boha, slyším Jeho slovo, ale nevidím Ho. Jeho Duch mi čechrá duši, s jeho vanutím přichází něco, co vhání slzy do očí, ale nevidím Ho. Někde tam ale určitě je. Občas mám dokonce pocit, že jsem i něco zahlídla... Až budu jednou na konci cesty, až vystoupím, půjdu a pěkně zblízka si Ho prohlídnu.

Když jsme v bodě B vystoupili, schválně jsme se šli podívat úplně dopředu. Byla tam. Malá, udýchaná a přesto hrdá, nablýskaná parní krasavice.

Stálo to za to. Navíc jsem zažila na vlastní kůži malé podobenství. Dokonce i ten průvodčí, co mi vracel za jízdy, nad zábradlím, 60,- Kč ve dvoukorunách, měl v sobě něco příznačného. A totiž, že když jsem Bohu vydala svůj život, vrací se mi tato investice v drobných. V drobných požehnáních, v drobných zážitcích, jako je třeba výlet úzkokolejkou, rozesmáté děti, koloušek v jeteli,...

Takže plnou parou vpřed!

Katka Rybáriková

ZE SBORU BRNO – HUSOVICE

Přátelství je zlatá brána, v nás, jen v nás je od té brány klíč ...

V tomto duchu by mohly být charakterizovány dvě přátelské návštěvy, které se uskutečnily na jaře tohoto roku, a to nejprve na půdě brněnského husovického sboru a potom na oplátku na Vysočině, ve sboru prosetínském.

Toto přátelství dvou sborů má původ ve skutečnosti, že mnoho z nás husovických má k Vysočině a přímo k malé obci Prosetín blízký vztah; buď odtud pocházejí naše rodiny, nebo tam dojíždíme za prarodiči, anebo tam jezdíme na chalupy za odpočinkem a při té příležitosti navštěvujeme nedělní bohoslužby často právě v Prosetíně.

Při těchto nedělních setkáních při bohoslužbách v Prosetíně jsme pozvali naše přátele do Brna do našeho husovického sboru. Návštěva se uskutečnila v neděli 24. května. Kázal hostující farář Jára Coufal. Během ohlášek nás prosetínští mile překvapili, neboť našemu sboru předali pěkný dar – obraz bratra Syrového, malíře žijícího v Prosetíně. Obraz s motivem Vysočiny, který jsme již umístili ve sborových prostorách, nám bude připomínat sváteční chvíle této návštěvy.

Po bohoslužbách byla na dvorku připravena vernisáž fotek Ivana Kuťáka, při které zazpívala a na akordeon zahrála Sylvie Krbová. Aby si přišly na své i děti, následovala klauniáda v podání divadelní společnosti Bilbo Compagnie.

Po tomto veselém představení jsme se přesunuli pod slunečníky, neboť bylo horké letní počasí, a také proto, že zde byl připraven chutný oběd. Po příjemné siestě u kávy a moučnicku jsme se společně odebrali do Technického muzea, kde se nás ujal tamní pracovník a v poctivé dvouhodinové prohlídce nám předvedl staré hrací stroje, uličku řemesel, zpracování železa, vodní turbíny a mnoho dalšího. Tak se přiblížila hodina odjezdu a s našimi přáteli jsme se rozloučili s příslibem, že se brzy opět sejdem, tentokrát v Prosetíně.

A slib jsme dodrželi.

Do Prosetína jsme přijeli hned za měsíc, v neděli 21.6. Nutno říct, že Prosetín má velké kouzlo. Vesnice leží v krásně krajině, kostel je tradiční, vymalovaný v barevné kombinaci bílé a žluté, se starými dřevěnými lavicemi a kulatým stolem Páně umístěným uprostřed kostela. Účastníky bohoslužeb už přes třicet let obětavě doprovází na varhany paní varhanice Libuše Kapelová. Svou hru doprovází zpěvem, takže se při menší účasti nikdo nemusí obávat toho, že se zpěváci ocitnou v nesnázích. U kostela stojí prastarý statný dub, který se v loňském roce umístil na čelném místě v soutěži strom roku. Určitě i díky hlasování nás, evangelíků. Dub je vstupní branou na malebný hřbitůvek, za kterým se zvedají kopečky zvlněné krajiny. Nevím jak místní, kteří si již na své prostředí zvykli, ale návštěvníky musí tato prostá krása uchvátit.

V Prosetíně tentokrát kázal Štěpán Hájek. Po bohoslužbách jsme se ještě zdrželi v kostele, protože zde herec Láry Hauser zahrál příběhy ze života svatého Františka z Assisi. Pak jsme se přesunuli do Sokolovny, neboť se nás sešlo tolik, že bychom se na faru nevešli. Společný oběd nám velice chutnal, stejně jako dezerty, které v hojné míře připravily zdejší sestry. Po kávě a rozhovoru mládež zahájila přesun na hřiště. Zde proběhl fotbalový zápas a klání v petanque. Také byla příležitost vyrazit na kratší procházku, kde jsme se mohli kochat výhledy do krajiny a nebo třeba objevit starý cihlový komín vápenky.

Čas příjemně ubíhal, až nastal čas rozloučení. Odjížděli jsme s pocitem radosti a vděku za možnost těchto setkání.

Štěpán Hájek

LIDÉ ZE SBORU

Brno I

1. 9.	Sabina Flajzarová	92 let
3. 9.	Jaroslava Velebová	80 let
4. 9.	Dobromila Kopřivová	87 let
4. 9.	Lydie Pospíšilová	60 let
6. 9.	Drahomíra Matulová	78 let
9. 9.	Bohumil Michal	50 let
10. 9.	Michaela Tulisová	30 let
10. 9.	Tomáš Vojtíšek	70 let
15. 9.	Adam Hladký	85 let
18. 9.	Jakub Marek	30 let
18. 9.	Josef Švanda	85 let
18. 9.	Ludmila Vacková	87 let
20. 9.	Zdenka Hortová	60 let
20. 9.	Pavla Přikrylová	40 let
20. 9.	Alena Valentová	81 let
23. 9.	Jan Soběslavský	30 let
27. 9.	Věra Kubáčková	89 let
28. 9.	Petr Lokaj	50 let
29. 9.	Mariana Hájková	20 let
29. 9.	Petr Herzog	50 let
2.10.	Petra Volánová	30 let
2.10.	Alžběta Vlašicová	87 let
4.10.	Božena Vondrová	83 let
6.10.	Jaroslav Sochorec	76 let
10.10.	Kateřina Zogatová	30 let
10.10.	Julie Štefflová	76 let
11.10.	Jan Oukropec	40 let
12.10.	Jaroslava Stratilová	79 let
20.10.	Jiřina Setínská	87 let
22.10.	Pavel Schwanzer	40 let
23.10.	Iveta Věžníková	20 let
26.10.	Vladimír Celer	77 let
26.10.	Karel Čápek	77 let
27.10.	Světlana Hrabovská	50 let
28.10.	Jacqueline Marková	77 let
29.10.	Alena Skalníková	76 let
30.10.	Jana Valešová	60 let
31.10.	Libuše Soběslavská	84 let

Pokřtěni byli:

26.7. Tobiáš Stahel, nar. 2008
 26.7. Daniela Surá, nar. 2008
 26.7. Alex Mojmír McMillan, nar. 2009

Brno II

3.9.	Vlasta Brodská	84 let
3.9.	Jarmila Mauzerová	84 let
3.9.	Petr Peňáz	50 let
5.9.	Bedřich Gottvald	89 let
5.9.	Ludmila Hančíková	86 let
7.9.	Eva Tomečková	76 let
8.9.	Světlá Kuhrová	50 let
8.9.	Alena Boudová	20 let
9.9.	Zoltán Urbančok	84 let
10.9.	Jaromír Procházka	83 let
10.9.	Kamil Boháč	81 let
11.9.	Vlasta Zavřelová	88 let
13.9.	Jan Liška	76 let
18.9.	Marie Kunderová	87 let
18.9.	Věra Feilerová	85 let
20.9.	Marie Klusáková	84 let
22.9.	Marie Šomková	82 let
22.9.	Věra Hrazdírová	80 let
23.9.	Marta Pánková	86 let
23.9.	Eva Prudká	79 let
23.9.	Petr Bouda	50 let
24.9.	Kornélia Kolářová	30 let
24.9.	Gizela Studnicová	81 let
24.9.	Jan Budík	60 let
26.9.	Otmar Doležal	89 let
28.9.	Ondřej Budiš	30 let
2.10.	Jan Šimsa	80 let
5.10.	Zdeňka Juránková	85 let
5.10.	Dagmar Vlčková	82 let
5.10.	Milena Šimsová	77 let
5.10.	Ivana Neumannová	60 let
7.10.	Miluše Nováková	79 let
7.10.	Milan Řádek	78 let
10.10.	Věra Ohnutová	80 let
12.10.	Zdenka Králová	79 let
14.10.	Marie Trlicová	93 let
15.10.	Valerie Kaštánková	95 let
16.10.	Jiří Pokorný	88 let
16.10.	Helena Vašíčková	82 let
16.10.	Albína Skutková	78 let
17.10.	Drahuše Musiolová	89 let
17.10.	Květoslava Průchová	82 let
17.10.	Zdeňka Pustinová	77 let

Oddáni byli:

4.7. Jiřina Bušová a David Blažek
8.8. Kateřina Nerudová a Radek Sedlák
a Jiří Pitrocha
21.8. Sylva Vespalcvová
a Martin Siničák
22.8. Karla Kalousková
a Lukáš Graliňski
19.9. Gabriela Sládková
a Michal Kovačuk

Rozloučili jsme se:

24.7. Eduard Hanuš, nar. 1914
2.7. Břetislav Langer, nar. 1933
28.7. Milada Buršová, nar. 1917
28.8. Milada Nykodýmová, nar. 1923
28.8. Marie Šmídová, nar. 1921
4.9. Laura Bednářová, nar. 1919

19.10. Věra Bartušková	82 let
19.10. Emil Loubal	77 let
20.10. Pavla Koutná	80 let
21.10. Milada Veselá	85 let
23.10. Vlasta Pindejová	83 let
23.10. Oldřiška Peňázová	76 let
24.10. Silva Hájková	75 let
25.10. Olga Marková	70 let
25.10. Hana Mrázková	30 let

Pokřtěna byla:

6.9. Leona Anna Komárková, nar. 2009

Oddáni byli:

5.9. Petr Vlach a Eva Popelářová

Rozloučili jsme se:

14.8. Libuše Hlucháňová, nar. 1926
17.8. František Vraspír, nar. 1920
18.8. David Tydlitát, nar. 1974

**Kéž bychom to uměli, zpívat písně chvály,
i když se nám nedaří vše, jak jsme si přáli.
Kéž bychom svou písničkou mohli bližním říci,
že je může potěšit Pán Bůh milující.**

odatek EZ, z písně 610

BUDE

Říjnové hudební nešpory

Konají se v neděli 4. října 2009 v 19.30 hodin v Červeném kostele. Účinkuje: Ensemble Opera Diversa - řídí koncertní mistr Jan Bělohávek. Sólo: Lucie Kašpárková – soprán. Program: F. I. A. Tůma, W. A. Mozart, O. Kysa, L. Janáček, J. S. Bach, A. Dvořák. Biblické zamyšlení: Mgr. Olga Tydlitátová. Projekt podporuje statutární město Brno. Dobrovolné vstupné bude věnováno středisku Diakonie ČCE v Myslibořicích.

Ekumenické bohoslužby

V neděli 18. října se opět konají tak jako v dřívějších letech společné bohoslužby sborů pěti církví působících ve středu Brna, při nichž slavíme večeři Páně. Letos jsme k nim pozvali hosta, předsedu Ekumenické rady církví bratra Pavla Černého. Zpívat bude pěvecký sbor CB. Tak jako v minulých letech byla volena postupně liturgie jednotlivých církví, tentokrát každá církev připravila jednu část bohoslužeb. Začátek je v 10 hodin v Červeném kostele.

Kavárnička

7.10. Pel - mel

14.10. Hudební odpoledne, studenti konzervatoře

21.10. Vyprávění bratra faráře Jana Pokorného

28.10. Státní svátek - program dle dohody

Sborový rozhovor v Brně I

Bude se konat v pondělí 19. října a promluví při něm paní Martina Čermáková o Dětské misii. Začátek v 19 hodin. Bližší informace na stránkách www.detskamisie.cz. Srdečně zveme.

Dny důvěry

Druhý říjnový víkend, 9. – 11. 10., přiláká do Brna mladé lidi, kterým je blízká komunita v Taizé, tedy modlitba a písně ekumenického společenství bratří, kteří žijí v malé francouzské vesničce. Akce má název Dny důvěry v Brně a kromě modlitebního setkání organizátoři připravují biblické úvody a různé workshopy. Účastníci setkání budou přijati v domácnostech brněnských křesťanů. Více informací o registraci účastníků, případně nabídce ubytování můžete nalézt na www.dnyduvery.cz.

foto: Dny důvěry ve Zlíně 2007

Seniorátní setkání mládeže

Podzimní školka mládeže brněnského seniorátu se tentokrát uskuteční v Nosislavi od 16.-18.10. Tematicky bude školka zaměřená na dialog s islámem. Přednášet bude doc. Pavel Hošek z ETF UK. Bližší informace a přihlášku naleznete na www.embs.cz.

Brno I

Během prázdnin se podařilo realizovat úkol, který jsme řešili několik let. Byl pořízen nový nábytek do sborového sálu a zlepšena jeho akustika. Dále byla opravena střecha sborového domu na Opletalově a dokončen nátěr oken. Prázdninový sborový pobyt na Blažkově proběhl k plné spokojenosti všech zúčastněných. Staršovstvo schválilo plán sborové činnosti na příští období, navrhlo kandidáty do nového seniorátního výboru, projednalo žádosti o křest a řešilo využití nově opravené sklepní místnosti. Samostatně se sejde komise, která plánuje stavbu nového objektu na Pellicově ulici. Sborový rozpočet se vyvíjí podle plánu, i když je zřejmé, že příjmy z nájemného budou letos nižší vzhledem k hospodářské krizi, která se tímto způsobem dotkne i našeho sboru.

Jiří Gruber

Brno II

Záříjová schůze staršovstva se připravuje na 14. září, po předpokládané uzávěrce tohoto čísla Setkávání. Očekáváme, že staršovstvo bude moci m.j. rekapitulovat dění ve sboru v uplynulém létě a rozhodnout o zbývajících stavebních úpravách v Blahoslavově domě. Dále má staršovstvo projednat podrobný kalendář akcí ve sboru do konce kalendářního roku, rozhodnout o požadavcích na poskytnutí prostor v Blahoslavově domě pro Diakonii a brněnský seniorát, vyjádřit se k návrhům na změny církevního zřízení, navrhnout kandidáty k volbě do seniorátního výboru a zahájit přípravu volby nového staršovstva sboru – v příštím roce ji bude zapotřebí vykonat.

Jaroslav Vítek

Brno - Židenice

Na první schůzi staršovstva po prázdninách jsme se nejprve vrátili k vydařené sborové neděli, jež se konala koncem června. Staršovstvo vyslovilo uznání a dík všem organizátorům a především mládeži, která jako součást odpoledního programu připravila divadelní představení s názvem O marnotratném synu Bohumilovi. – Kromě rozdělení služeb na následující měsíc a plánování nejbližších oprav (vymalování modlitebny, sanace vlhkého zdiva v kuchyňce) jsme jednali o programu a hostech podzimních sborových večerů. Rovněž jsme začali připravovat volbu 2. faráře sboru, která proběhne koncem října (kandidátkou je dosavadní seniorátní faráčka Romana Špačková). Na závěr schůze jsme ještě stihli navrhnout některé kandidáty pro volbu členů seniorátního výboru a bratr kurátor rovněž okomentoval materiály k navrhovaným změnám Církevního zřízení.

L. Švanda